

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
СТРУКТУРНО-МОДУЛЬНА СХЕМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПОЛІТИЧНА ЕКОНОМІЯ»	6
<i>Тема 1. Предмет і метод політичної економії</i>	8
<i>Тема 2. Виробництво матеріальних благ і послуг. Продукт виробництва і характер праці</i>	37
<i>Тема 3. Економічні потреби та інтереси</i>	58
<i>Тема 4. Соціально-економічний устрій суспільства. Економічна система та закони її розвитку.</i>	76
<i>Тема 5. Товарна форма організації суспільного виробництва. Товар і гроші.</i>	98
<i>Тема 6. Капітал: процес виробництва і нагромадження. Наймана праця і заробітна плата</i>	117
<i>Тема 7. Витрати виробництва і прибуток</i>	143
ВАРІАНТИ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ	161

ПЕРЕДМОВА

Суспільство — цілісне, системне утворення. Його життєдіяльність здійснюється в екологічній, економічній, соціальній, духовній, політичній сферах. Життєдіяльність суспільства в економічній сфері є об'єктом вивчення відповідної системи економічних дисциплін. Сьогодні реально існує потреба суспільства в цілісному політекономічному аналізі складних соціально-економічних явищ і процесів. Цю потребу спроможна задовольнити сучасна політична економія — наука, що вивчає формування і розвиток економічних систем суспільства на всіх етапах і в усіх формах за різних інституційних умов, яка у 2015 році відзначить свій 400-річний ювілей.

Політична економія як навчальна дисципліна включена до циклу фундаментальних дисциплін нормативної частини змісту освіти за напрямом «Економіка і підприємництво». Вона покликана формувати у майбутніх фахівців науковий світогляд, ринкове економічне мислення, нову систему економічних знань, уміння застосовувати їх в практичній діяльності.

Оцінювання рівня знань в процесі вивчення політичної економії здійснюється на основі результатів трьох модульних контролів та екзамену. До екзаменаційних білетів включено п'ять завдань: перше та друге передбачають відповіді на теоретичні питання; третє — тести; четверте — задача; п'яте завдання має теоретико-практичну спрямованість: студенту пропонується проаналізувати динаміку основних показників розвитку економіки України, окремих регіонів та зробити висновки щодо тенденцій та способів впливу на них з метою покращення їх динаміки.

Підсумкова (загальна) оцінка є сумою балів, отриманих студентом на лекціях, семінарських заняттях, за виконання індивідуальних завдань, самостійне вивчення тем, виконання модульних контрольних робіт, наукову роботу з навчальної дисципліни та балів, отриманих на екзамені.

Такий підхід дозволяє об'єктивно оцінити реальні знання студентів з політичної економії, їх спроможність розуміти шляхи вирішення економічних проблем, знаходити альтернативні варіанти реалізації економічної політики.

Пропонований навчальний посібник включає:

— структурно-модульну схему навчальної дисципліни;

— до кожної теми: план вивчення теми; логічно-тезовий виклад питань для розгляду на лекції; коментар до питань, винесених на самостійне опрацювання; теми для рефератів; питання для розгляду на семінарському занятті та коментар до питань, які не розглядалися на лекції і не вивчалися самостійно;

— список рекомендованої літератури (підручники, навчальні посібники, наукові праці вітчизняних та зарубіжних авторів);

— тренінг для закріплення отриманих знань (тести, запитання, завдання щодо аналізу динаміки основних макроекономічних показників розвитку національної економіки, задачі);

— завдання для «економічної розминки» по кожній темі;

— варіанти контрольної роботи за темами першого модуля.

Навчальний посібник допоможе студентам-бакалаврам глибоко засвоїти матеріал, передбачений програмою, самостійно підготуватися до курсового екзамену та державного екзамену з економічної теорії.

Глибоко оволодівши бакалаврською програмою з дисципліни «Політична економія», випускник університету зможе краще орієнтуватися в економічному житті, у виборі місця майбутньої трудової діяльності, бути конкурентоспроможним на ринку праці, повніше реалізувати свої здібності, набуті знання, ефективніше використовувати їх для реалізації життєвих цілей та інтересів.